

Měření výkonnosti počítačů

INP 2019
FIT VUT v Brně

Amdahlův zákon o urychlení výpočtu

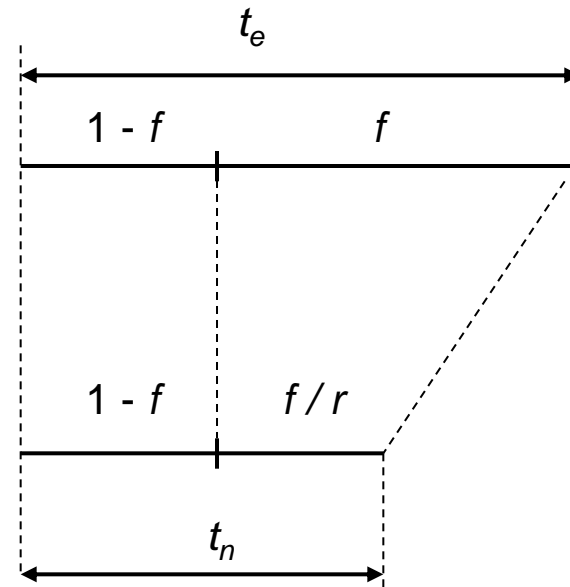
- **Amdahlův zákon** udává urychlení výpočtu zavedením rychlejšího zpracování jisté části úlohy. Předpokládáme, že zbylou část úlohy nelze urychlit.
- Část úlohy, kterou lze zrychlit r -krát, označíme f , $f < 1$. Zbylou část označíme $1 - f$.
- Doby provedení výpočtu před a po zavedení urychlení si označíme jako t_s a t_n .

$$t_n = t_e \left((1 - f) + \frac{f}{r} \right)$$

Celkové urychlení v_r je rovno

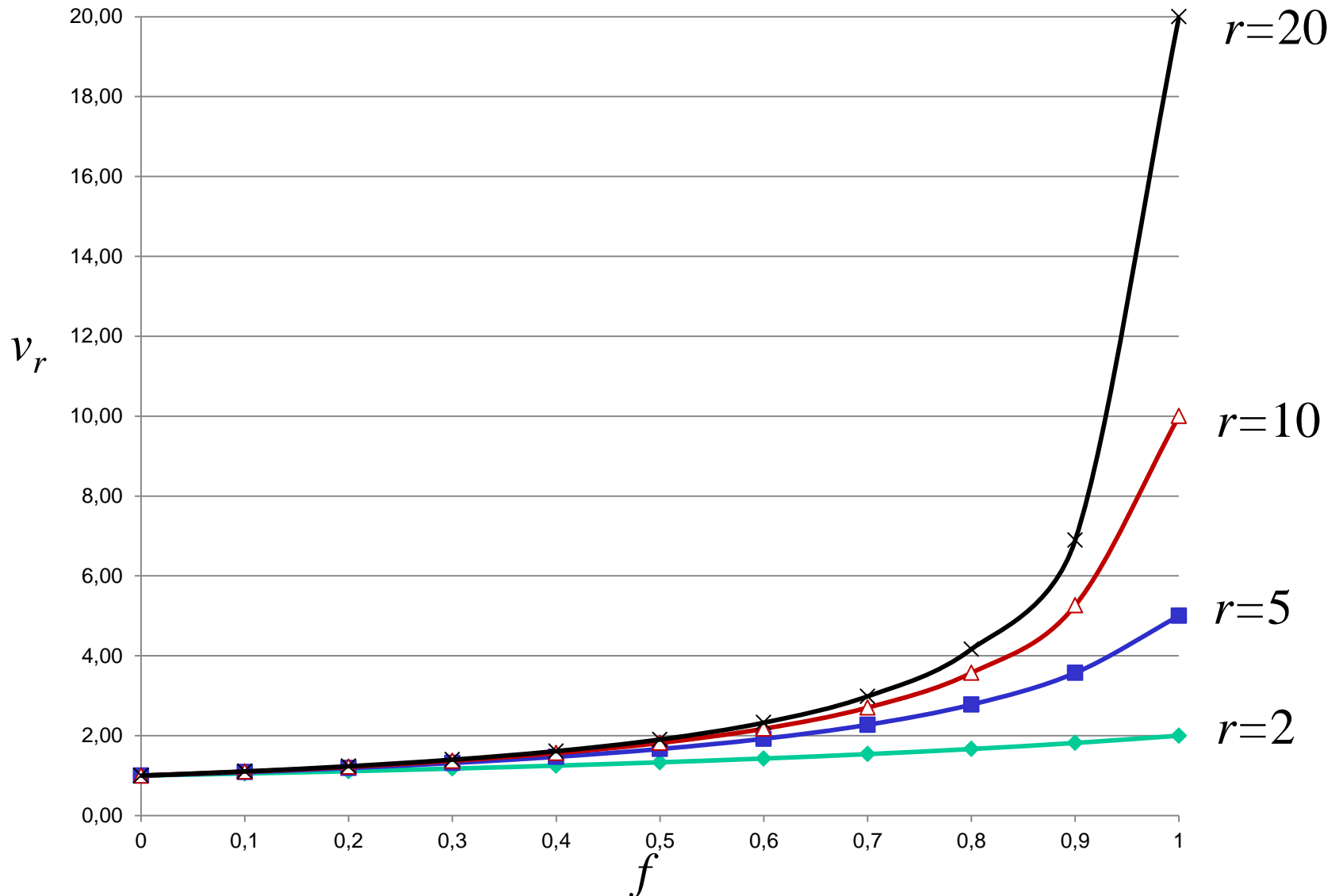
$$v_r = \frac{t_e}{t_n}$$

$$v_r = \frac{1}{(1 - f) + \frac{f}{r}}$$

Zrychlení jako funkce f , $r = \text{konst.}$

Př. Jakého urychlení dosáhneme, pokud vložíme do počítače RVP, která je r -krát rychlejší než hlavní paměť a je využita v $f\%$ případů?

Definice výkonnosti počítače

- Výkonnost počítače se posuzuje několika způsoby, nejčastěji jako:
 - doba (provedení) výpočtu t_e (execution time).
 - propustnost systému P_e - počet transakcí, které je systém schopen uskutečnit za časovou jednotku.
- Absolutní měření výkonnosti je velmi problematické.
- Schůdnější je hodnotit výkonnost **relativně**, tj. vzhledem k referenčnímu počítači, jako např. PC XT 4,7 MHz, nebo VAX-11/780.
- Je-li výkonnější počítač označen X a méně výkonný Y , lze pro poměr jejich výkonností (propustností) P_e a dob výpočtu t_e , které byly získány pro nějaký program H , psát

$$\frac{P_{eX}}{P_{eY}} = \frac{t_{eY}}{t_{eX}} = n$$

a říkáme "počítač X je **n krát** výkonnější než počítač Y ".

Počítač X je **k % výkonnější** než Y , pokud platí:

$$\left(\frac{t_{eY}}{t_{eX}} - 1\right) * 100 = k$$

Měření výkonnosti

- Převážná část počítačů je zkonstruovaná s využitím konstantního hodinového kmitočtu f_C (doba cyklu $T_C = 1/f_C$).

- Doba výpočtu:

$$t_e = \text{Počet hodinových cyklů během programu} * T_C \quad (1)$$

- Můžeme spočítat počet provedených instrukcí programu Počet I a určit důležitý parametr procesoru - počet cyklů na provedení jedné instrukce CPI - Cycles Per Instruction.

- $CPI = \text{Počet hodinových cyklů během programu} / \text{Počet I} \quad (2)$

$$\text{Počet hod. cyklů během programu} = CPI * \text{Počet I} \quad (3)$$

- Po dosazení (3) do rovnice (1) dostaneme

$$t_e = \text{Počet I} * CPI * T_C \quad (4)$$

- Počet Instrukcí v programu je dán řešenou úlohou a je ovlivněn architekturou instrukčního souboru (Instruction Set Architecture - ISA) a technologií kompilátoru. Parametr CPI je dán architekturou ISA, a T_C je dána použitou obvodovou technologií a organizací obvodů počítače.

Měření výkonnosti v jednotkách MIPS

- Alternativou k době provedení je **počet milionů instrukcí provedených za sekundu**, udávaný v jednotkách **MIPS**.

$$P_{\text{MIPS}} = \text{Počet I} / (t_e * 10^6) = f_C / (CPI * 10^6) \quad (5)$$

- Pozn.: Poslední výraz byl získán pomocí vztahu

$$t_e = (\text{Počet I} * CPI) / f_C \quad (6)$$

- Poznámky:

- Výhodou této definice je její jednoduchost, ale její použití pro srovnávání výkonnosti počítačů nese některé problémy.
- Např. P_{MIPS} je závislý na instrukčním souboru, takže je problematické srovnávat počítače s různými instrukčními soubory.
 - Př. Na počítači RISC i CISC trvá výpočet stejného problému 1 ms. CISC potřebuje 20 instrukcí, RISC potřebuje 60 instrukcí. Je opravdu RISC 3krát výkonnější??? Ne!
- MIPS se hodí např. pro srovnání různých generací procesorů jednoho výrobce.

Měření výkonnosti v jednotkách MIPS

- Řešením by mohlo být definovat výkonnost relativně vzhledem k referenčnímu počítači, a pracovat s **relativním** P_{MIPS} .
- Relativní $P_{\text{MIPS}} = (t_{\text{e ref. počítače}} * P_{\text{MIPS ref. počítače}}) / t_{\text{e měř. počítače}}$
- Dále je vhodné definovat sadu úloh pro výpočet – např. Dhrystone
- $P_{\text{MIPS ref. počítače}}$ je dohodnuté číslo. Např. počítače VAX - 11/780 bývá označen za "1 MIPS" stroj. Výkonnost v MIPS dalších procesorů je např. zde: http://en.wikipedia.org/wiki/Instructions_per_second

Měření v jednotkách MFLOPS

- Pro počítače s jednotkou pro práci s čísly v pohyblivé řádové čárce (FP) se udává výkonnost v počtu operací s pohyblivou řádovou čárkou (FLOPS).

$$P_{\text{MFLOPS}} = \text{Počet FP operací} / (t_e * 10^6)$$

- Problém je, že instrukční soubory FP nejsou u všech počítačů stejné.
- Složitost FP operací je různá. Operace sčítání je značně rychlejší než operace dělení. Pro program se 100% operací sčítání pak bude zjištěna vyšší výkonnost než pro program se 100% operací dělení.
- Aby parametr P_{MFLOPS} tyto rozdíly správně zachytil, byly definovány kanonické počty FP operací ve zkušebním programu. Každá operace FP se pak ohodnotí vahou, která reprezentuje její složitost, a dostaneme parametr normalizovaný P_{MFLOPS} .
- Váhy FP operací podle Livermore Loops
 - ADD, SUB, CMP, MPY 1
 - DIV, SQRT 4
 - EXP, SIN 8

Programy pro hodnocení výkonnosti

- Pro měření se používají
 - reálné programy,
 - jádra (kernels) - nejvýznamnější části skutečných programů,
 - demonstrační zkušební úlohy (např. Quicksort), a
 - syntetické zkušební úlohy - mají obdobnou filosofii jako jádra, snaží se vystihnout průměrné frekvence operací a dat na rozsáhlých množinách programů.
- V minulosti bylo nejrozšířenější použití benchmarků, jako Whetstone benchmark s převahou operací v pohyblivé řádové čárce a Dhrystone benchmark s převahou operací v pevné řádové čárce.
- Dnes se nejvíce používají
 - SPEC – System Performance Evaluation Cooperative
 - TPC – Transaction Processing Performance Council

SPEC (od 1988)

- Obsahuje **sadu reálných úloh SPEC** (Standard Performance Evaluation Corporation): SPEC89, SPEC92, SPEC95, SPEC2000 ... SPEC2017.
- Skupiny měřicích programů se neustále mění tak, aby se objektivizovalo měření a pokrývaly se moderní aplikace, např.
 - **SPECint** (CINT2006) pro operace s pevnou řádovou čárkou (12 programů).
 - **SPECfp** (CFP2006) pro operace s pohyblivou řádovou čárkou.
- Pro každou úlohu se zjistí **relativní doba výpočtu** (vzhledem k referenčnímu počítači). Ve skupinách int a fp se pak odděleně vypočte tzv. **geometrický průměr**, což je n -tá odmocnina ze součinu n relativních dob provedení. Výsledkem jsou dva výkonové parametry SPECint a SPECfp.

SPECint 2006

Benchmark	Language	Category
400.perlbench	C	Programming Language
401.bzip2	C	Compression
403.gcc	C	C Compiler
429.mcf	C	Combinatorial Optimization
445.gobmk	C	Artificial Intelligence
456.hmmmer	C	Search Gene Sequence
458.sjeng	C	Artificial Intelligence
462.libquantum	C	Physics / Quantum Computing
464.h264ref	C	Video Compression
471.omnetpp	C++	Discrete Event Simulation
473.astar	C++	Path-finding Algorithms
483.xalancbmk	C++	XML Processing

$$SPEC\ int\ 2006 = \sqrt[12]{\prod_{i=1}^{12} tr_i} \quad tr_i = \frac{t_{ref_i}}{t_{hod_i}} \quad \begin{array}{l} t_{ref} - \text{doba výpočtu referenčního počítače} \\ t_{hod} - \text{doba výpočtu hodnoceného počítače} \end{array}$$

Měření výkonosti se provádí odděleně pro programy s operacemi FX a FP.

Sada testovacích úloh SPEC CPU2006

<http://www.spec.org/cpu2006/results/>

SPECINT 2006 (12 benchmarků)

Benchmark	Language	Application Area
400.perlbench	C	Programming Language
401.bzip2	C	Compression
403.gcc	C	C Compiler
429.mcf	C	Combinatorial Optimization
445.gobmk	C	Artificial Intelligence: Go
456.hmmcr	C	Search Gene Sequence
458.sjeng	C	Artificial Intelligence: chess
462.libquantum	C	Physics / Quantum Computing
464.h264ref	C	Video Compression
471.omnetpp	C++	Discrete Event Simulation
473.astar	C++	Path-finding Algorithms
483.xalanbmk	C++	XML Processing

SPECFP 2006 (17 benchmarků)

Benchmark	Language	Application Area
410.bwaves	Fortran	Fluid Dynamics
416.gamess	Fortran	Quantum Chemistry.
433.milc	C	Physics / Quantum Chromodynamics
434.zeusmp	Fortran	Physics / CFD
435.gromacs	C, Fortran	Biochemistry / Molecular Dynamics
436.cactusADM	C, Fortran	Physics / General Relativity
437.leslie3d	Fortran	Fluid Dynamics
444.namd	C++	Biology / Molecular Dynamics
447.dealII	C++	Finite Element Analysis
450.soplex	C++	Linear Programming, Optimization
453.povray	C++	Image Ray-tracing
454.calculix	C, Fortran	Structural Mechanics
459.GemsFDTD	Fortran	Computational Electromagnetics
465.Tonto	Fortran	Quantum Chemistry
470.lbm	C	Fluid Dynamics
481.wrf	C, Fortran	Weather
482.sphinx3	C	Speech recognition

$$\text{SPEC}_{\text{int2006}} = \sqrt[12]{\prod_{i=1}^{12} t_{\text{rel}_i}} \quad t_{\text{rel}_i} = \frac{t_{\text{ref}_i}}{t_{\text{act}_i}}$$

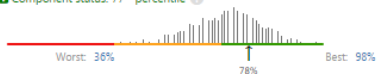

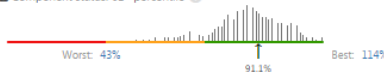

$$\text{SPEC}_{\text{fp2006}} = \sqrt[17]{\prod_{i=1}^{17} t_{\text{rel}_i}} \quad t_{\text{rel}_i} = \frac{t_{\text{ref}_i}}{t_{\text{act}_i}}$$

Detailní výsledky testů CPU, komponent atd. jsou na webu

<https://www.cpubenchmark.net/>
<http://www.userbenchmark.com>

+ Overall Component Status: 47% - Average ?

Actual performance vs. expectations. The graphs show user score (x) vs score frequency (y).

Processor	Bench ?	Single core ?	Quad core ?	Multi core ?
 Intel Core i5-4460-Kč 4,425 SOCKET 1150, 1 CPU, 4 cores, 4 threads. 3,132 Benchmarks - Rank 96 - Bench 73% Base clock 3.2 GHz Component status: 31 st percentile ?	Rank 104 72.2%	SC Int 90.6 SC Float 96.2 SC Mixed 93.5 75% 93.4 Pts	QC Int 313 QC Float 325 QC Mixed 317 72% 318 Pts	MC Int 349 MC Float 360 MC Mixed 355 53% 355 Pts
 Worst: 25% 72.2% Best: 82%				
Graphics Card	Bench ?	3D DX9 ?	3D DX10 ?	3D DX11 ?
 Intel HD 4600 (Desktop 1.25 GHz)-Kč 367 Asus I043 8534 1GB 6,729 Benchmarks - Rank 195 - Bench 9% Driver: igdumdim64 dll Ver: 10.18.14.4170 Component status: 20 th percentile ?	Rank 221 7.34%	Lighting 10.6 Reflection 15.6 Parallax 19.3 5% 15.2 Pts	MRender 17.8 Gravity 6.7 Splattling 16.4 10% 13.6 Pts	
 Worst: 2% 7.34% Best: 13%				
Drives	Bench ?	Sequential ?	Random 4k ?	Deep queue 4k ?
 Kingston HyperX 3K 240GB-Kč 3,129 43GB free 1,357 Benchmarks - Rank 253 - Bench 70% Firmware: 507K Max speed: SATA 3.0 600 MB/s SYSTEM NCQ 4KALIGNED SSD TRIM S.M.A.R.T Component status: 77 th percentile ?	Rank 169 78%	Read 502 Write 193 Mixed 224 67% 306 MB/s	4K Read 32.4 4K Write 127 4K Mixed 15 136% 58.1 MB/s	DQ Read 186 DQ Write 160 DQ Mixed 67.4 79% 138 MB/s
 Worst: 36% 78% Best: 98%				
 Seagate Desktop SSHD 1TB-Kč 1,638 870GB free 1,693 Benchmarks - Rank 15 - Bench 88% Firmware: CC41 Max speed: SATA 3.0 600 MB/s NCQ 7200 RPM 4KALIGNED S.M.A.R.T Component status: 61 th percentile ?	Rank 10 91.1%	Read 115 Write 201 Mixed 142 115% 153 MB/s	4K Read 0.87 4K Write 5.33 4K Mixed 0.71 213% 2.3 MB/s	
 Worst: 43% 91.1% Best: 114%				

Shrnutí

- Výkonnost závisí na optimalizaci CPU (program, kompilátor, ISA a HW), paměťového subsystému a I/O subsystému.
- Principy zrychlování popisuje Amdahlův zákon.
- Neexistuje jediná univerzální metrika pro hodnocení výkonnosti.
- Nejobektivnější je použít sadu benchmarků
 - Problém aritmetický vs. geometrický průměr při sumarizaci výsledků
 - aritmetický průměr – výsledek závisí na volbě referenčního počítače; zkresluje, pokud jsou naměřená data velmi variabilní.
 - geometrický průměr - není lineární (např. 2x vyšší geometrický průměr neznamena 2x vyšší kvalitu).